

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ
ΕΡΗΜΟΝ.—ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΜΩΥΣΕΩΣ.

Ο ΙΕΡΟΥΡΓΙΚΟΣ νόμος τῶν Ἰουδαίων σκοπὸν ἔμε-
σον εἶχε νὰ διατηρῇ αὐτοὺς ὡς λαὸν ἰδιαίτερον, ἀφιε-
ρωμένον εἰς τὸν παντοκράτορα Θεὸν, ὅστις ἦτο καὶ βα-
σιλεὺς των. Τὸ εἶδος τῆς κυβερνήσεως ἦτο Θεοκρατία·
ὁ Παντοδύναμος ἦτο κυριάρχης αὐτῶν, καὶ ἐγνωστο-
ποιεῖ τὰ ψηφίσματά του διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ διωρισμέ-
νων ἐρμηνέων τοῦ θελήματός του. Ἀλλ' ὑπὸ τοιοῦτον
πολιτικὸν σύνταγμα μεγάλη φροντίς ἐχρειάζετο ὥστε
νὰ μὴν ἀπατάται τὸ πλῆθος. Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιερεὺς
παρέδιδε τὰς ἐκ τῶν Οὐρίμ καὶ Θουμίμ ἀποκρίσεις,
δι' ὧν ἐκανονίζοντο ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, θρησκευτικαί,
ἀστυκαί, πολιτικαί, καὶ στρατιωτικαί, μεγάλα δεινὰ
ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ συμβῶσιν ἂν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία
τις ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἔχῃ
τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ ἐνεργεῖν τοιαῦτα σπου-
δαῖα ὑπουργήματα. Κατέστη λοιπὸν ἡ ἱερωσύνη κλη-
ρονομικὴ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἀαρών, ἡ δ' ἐτέλε-
σις μικροτέρων ἱερατικῶν χρεῶν περιωρίσθη εἰς τὴν
φυλὴν τοῦ Λευὶ. Πρόδηλον εἶναι ὅτι τὸ κληρονομικὸν
ἱερατεῖον οὐχὶ μόνον ἦτον οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς Θεο-
κρατίας, ἀλλὰ καὶ ὁ δεσμὸς ὁ ὁποῖος συνήνονεν ὅλα τὰ
μέρη αὐτοῦ τοῦ συντάγματος. Ἐντεῦθεν ἡ ἐπανάστα-
σις τοῦ Κορὲ αὐστηρῶς ἐτιμωρήθη, καὶ τὸ ἱερατικὸν
προνόμιον τοῦ προσφέρειν θυμίαμα κατέστη πολλοῦ λό-
γου ἄξιον. Ἐγινε δὲ καὶ ἄλλο θαῦμα πρὸς ἐπιβεβαίω-
σιν τῆς ἱερωσύνης τοῦ Ἀαρών, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνάγκη
τώρα νὰ διευθύνωμεν τὴν προσοχὴν μας.

“Καὶ ἐλάλησεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν, λέγων,
Ἀλάλησε εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάρε ἀπὸ κα-
θένα ἐξ αὐτῶν ῥάβδον, κατὰ τὸν οἶκον τῶν πατέρων
αὐτῶν, ἀπὸ ὅλων τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν κατὰ τὸν οἶκον
τῶν πατέρων αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· γράψε τὸ ὄνο-
μα ἐκάστου ἐπάνω εἰς τὴν ῥάβδον του. Καὶ τὸ
ὄνομα τοῦ Ἀαρών γράψε ἐπάνω εἰς τὴν ῥάβδον τοῦ
Λευὶ· ἐπειδὴ μία ῥάβδος θέλει εἶσθαι δι' ἕκαστον
ἀρχηγὸν τοῦ οἴκου τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ θέλεις
ἀποθέσει αὐτάς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἔμπρο-
σθεν τοῦ μαρτυρίου, ὅπου θέλω εὐρίσκεισθαι με σᾶς.
Καὶ ἡ ῥάβδος ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἤθελα ἐκλέξει, θέλει
βλαστῆσαι· καὶ θέλω κάμει νὰ παύσωσιν ἀπ' ἔμπρο-
σθέν μου οἱ γογγυσμοὶ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς ὁποί-
ους αὐτοὶ γογγύζουν ἐναντίον σας. Καὶ ἐλάλησεν ὁ
Μωϋσῆς εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκαν εἰς
αὐτὸν ὅλοι οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον, μίαν ἕκαστος
ἄρχων, κατὰ τοὺς οἴκους τῶν πατέρων αὐτῶν, δώδεκα
ῥάβδους· καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρών ἦτον μεταξὺ τῶν
ῥάβδων αὐτῶν. Καὶ ἀπέθεσεν ὁ Μωϋσῆς τὰς ῥάβδους
ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου.
Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐμβῆκεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν σκη-
νὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἰδοὺ, ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρών διὰ

τὸν οἶκον τοῦ Λευὶ ἐβλάστησε, καὶ ἐκβαλε βλαστὸν,
καὶ ἤνθισεν ἄνθη, καὶ ἔδωκεν ἀμύγδαλα. Καὶ ἔφερεν
ἔξω ὁ Μωϋσῆς ὅλας τὰς ῥάβδους ἀπ' ἔμπροσθεν τοῦ
Κυρίου, πρὸς ὅλους τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ αὐταὶ
ἴδαν, καὶ ἐπῆραν ἕκαστος τὴν ῥάβδον του. Καὶ εἶπεν
ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν, Ἀπόθεσε τὴν ῥάβδον τοῦ
Ἀαρών ἔμπροσθεν τοῦ μαρτυρίου, διὰ νὰ φυλάττεται
εἰς σημεῖον ἐναντίον εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀποστασίας·
καὶ θέλεις καταπαύσει ἀπὸ ἐμὲ τοὺς γογγυσμούς των,
διὰ νὰ μὴν ἀποθάνωσι. Καὶ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς κα-
θὼς ἐπρόσταξεν εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος, οὕτω ἔκαμε.—
Ἀριθ. ιζ'. 1-11.

Τὴν μνῆμιν τοῦ ἐπιστήμου τούτου θαύματος διαιώνι-
ζε παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ὅχι μόνον ἡ τῆς ῥάβδου δια-
τήρησις, ἀλλὰ καὶ τὰ νομίσματά των· διότι ἡ κοινο-
τέρα ἐντύπωσις ἐπὶ τῶν σίκλων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἦσαν
τὰ τῆς ἀμυγδαλέας ἄνθη, τὰ ὁποῖα ἐβλάστησαν ἐπὶ
τῆς ῥάβδου τοῦ Ἀαρών. Ἀπὸ τὰ σωζόμενα δὲ Αἰγυ-
πτιακὰ μνημεῖα βλέπομεν διατί ἐκλέχθη τὸ ἰδιαίτερον
τοῦτο δοκίμιον· ἡ ῥάβδος ἦτο παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις
τὸ παράσημον τοῦ ἀξιώματος, ὡς τὰ σκῆπτρα τῶν Ἑλ-
λῶν· οἱ ἀρχηγοὶ λοιπὸν τῶν φυλῶν ἐπαρουσίασαν εἰς
τὸν Κύριον τὰ ἐμβλήματα τῆς θεσεώς των, καὶ τὸ γε-
νόμενον ὑπὲρ τοῦ Ἀαρών παράδοξον θαῦμα ἦτον ἡ ἰσχυ-
ροτέρα ἐπίπληξις τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀπιστίας των,
καὶ ἡ σημαντικωτέρα ἐπιβεβαίωσις τοῦ ὅτι ὁ Ἀαρών
καὶ ἡ οἰκογένειά του ἐκλέχθησαν ὡς πρέσβεις τοῦ Θεοῦ,
καὶ διερμηνεῖς τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν, τὸν
ὁποῖον εἶχεν ἐκλέξειν καὶ λάβειν ὑπὸ τὴν ἰδιαίτεράν
αὐτοῦ φροντίδα.

Τόσον συνήθης κατήντησεν εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἡ
ἰδέα ὅτι ἡ ῥάβδος ἦτο σύμβολον καὶ γνώρισμα τῆς
ἐξουσίας, ὥστε οὐδέποτε μετὰ ταῦτα δὲν διεφιλονέικη-
σαν περὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχιερωσύνην δικαίωματος τοῦ
Ἀαρών. Μετ' ὀλίγον ἔπειτα ἔλαβον ἄλλην εὐκαιρίαν
νὰ ἰδωσιν ὁποῖαν δύναμιν ὁ Θεὸς εἶχε δώσειν εἰς τὸ
σημεῖον τοῦτο τῆς ἐξουσίας, ὅποτε ὁ Μωϋσῆς, τὸν βρά-
χον πατάξας, παρήγαγε βρύσεις ὑδάτων εἰς Μεριβᾶ.
Ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀα-
ρὼν ἔδειξαν ἀπιστίαν εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὰς ὑποσχέ-
σεις τοῦ Παντοκράτορος, ἥτις ἦτο μᾶλλον ἀξιοκατάκρι-
τος διὰ τὰ ἐσχάτως ὑπὲρ αὐτῶν γενόμενα κραταιὰ θαύ-
ματα. Ἐπαυδαῖονσαν δὲ ἀποκλεισθέντες ἀπὸ τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ καταδικασθέντες ν' ἀποθά-
νωσιν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐνῷ ἡ συναγωγὴ ὠδοιπόρει
ἐκ τοῦ Μεριβᾶ, ἀνέλπιστόν τι ἐμπόδιον ἔστησε τὴν
πρόοδόν των· ὁ βασιλεὺς Ἐδὼμ δὲν ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ
τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ διαβῶσι τὴν χώραν του, προσε-
τάχθησαν δὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ περάσωσι βιαστι-
κῶς, ἀλλὰ νὰ κάμωσι γῦρον ἀπὸ τὰ ἐπὶ τῶν μεσορίων
βουνά. Ἡ χώρα τὴν ὁποῖαν διέβησαν ἐσχάτως μόνον
ἐξετάσθη διὰ τῆς ἐπιμελείας Εὐρωπαϊῶν περιηγητῶν·
μολονότι δὲ ὑπὲρ τὰ τρισχίλια ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τὸν
καιρὸν τῆς Ἐξόδου, ὁ τόπος τὸν ὁποῖον διέβησαν φέρει

πολλὰ φανερά δείγματα τῆς ἀληθείας τοῦ Γραφικοῦ διηγήματος. Τὸ ὄνομα τῆς ἐρήμου, 'Ελ Ζιχ, ἦτοι ἡ περιπλάνησις, εἶναι μαρτύριον τῶν περιπλανήσεων τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Laborde, τοῦ ὁποῦ αἱ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν περιηγήσεις ἀφθονοῦν ἀπὸ τὰς πλέον ἰσχυρὰς ἐπιβεβαιώσεις τῆς ἀληθείας τῆς Πεντατεύχου, λέγει, "Τόσον σύντομος εἶναι ἡ Γραφή, ἐνταυτῷ δὲ καὶ τόσον ἀκριβής καὶ ἀληθής, ὥστε μόνον διὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς εἰς πᾶσαν αὐτῆς λέξιν δύναται τις νὰ ἀνακαλύψῃ ὅλην αὐτῆς τὴν ἀξίαν." Τοῦτο παραδόξως βεβαιοῦται ἀπὸ τὸ σωζόμενον μνημεῖον, ἐπιβεβαιοῦν τὰ ἱστορούμενα ὅτι συνέβησαν εἰς τὸ βουνὸν Ὡρ.

Καὶ ἐλάλησεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν καὶ εἰς τὸν Ἀαρὼν εἰς τὸ ὄρος Ὡρ, πλησίον εἰς τὰ ὄρια τῆς γῆς Ἐδὼμ, λέγων, Ὁ Ἀαρὼν θέλει προστεθῇ εἰς τὸν λαόν σου· διότι ὁ δὲν θέλει ἐμβῇ εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ἐδῶκα εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ· ἐπειδὴ ἐστασιάσετε ἐναντίον εἰς τὸν λόγον μου εἰς τὸ νερὸν τοῦ Μεριβά. Πάρε τὸν Ἀαρὼν καὶ τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνάβαστε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος Ὡρ· καὶ ἐκδύσε τὸν Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσε μὲ αὐτὴν τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν σου· καὶ ὁ Ἀαρὼν θέλει προστεθῇ εἰς τὸν λαόν σου, καὶ θέλει ἀποθάνει ἐκεῖ. Καὶ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς καθὼς ἐπρόσταξεν ὁ Κύριος· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος Ὡρ ἐμπροσθεν ὅλης τῆς συναγωγῆς. Καὶ ἐκδύσεν ὁ Μωϋσῆς τὸν Ἀαρὼν τὴν στολὴν του, καὶ ἐνδύσε μὲ αὐτὴν τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν σου· καὶ ὁ Ἀαρὼν ἀπέθανεν ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ κατέβησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἐλεάζαρ ἀπὸ τὸ ὄρος. Καὶ ἶδεν ὅλη ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἀαρὼν, καὶ ἐκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάντα ἡμέρας, ὅλος ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ.—Ἀριθ. κ'. 23—29.

Ὁ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ Ὡρ τάφος τοῦ Ἀαρὼν εἶναι ἀπὸ τὰ ἐπιφανέστατα ἀντικείμενα εἰς τὴν γῆν Ἐδὼμ· ἀφοῦ δ' ἔμεινεν ἄγνωστος εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ Χριστιανούς τοσαύτας ἑκατονταετηρίδας, ὅσαι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ πρώτου ἀρχιερέως τοῦ Ἰσραὴλ, ἀνεκαλύφθη πάλιν ἐντὸς τῶν τελευταίων ὀλίγων ἐτῶν, τοποθετημένος ἐν τῷ μέσῳ χώρας, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι τοπάλαι ἦσαν ἐκ τῶν πικροτάτων ἐχθρῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τῆς ὁποίας οἱ παρόντες κάτοικοι εἶναι ἄγριοι Ἀραβες, ἐπίσης ἐναντίοι τῆς Ἰουδαϊκῆς καὶ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως.

Ἀφοῦ παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους διὰ τὸν Ἀαρὼν, ὑπῆγαν οἱ Ἰσραηλιταὶ καὶ ἐστρατοπέδευσαν εἰς Σαλμωνά· τουτέστι, "τὸν τόπον τῆς εἰκόνας," ὅνομα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἐκ τῆς παραστάσεως ὁφείως τινος ἀνεγερθέντος ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως. Οἱ ἀντάρται Ἰσραηλιταὶ ἐδόθησαν πάλιν εἰς στασιώδεις γογγυσμούς, καὶ

Ἀπίστειλεν ὁ Κύριος εἰς τὸν λαόν τοὺς φλογεροὺς ὄφεις, καὶ ἐδάγκαναν τὸν λαόν, καὶ πολὺς λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀπέθνησκε. Καὶ ὁ λαὸς ἐλθὼν εἰς τὸν Μωϋσῆν εἶπεν,

Ἠμαρτήσαμεν, διότι ἐλαλήσαμεν κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ σοῦ· παρακάλεσε τὸν Κύριον νὰ σηκώσῃ τοὺς ὄφεις ἀπὸ ἡμᾶς. Καὶ ὁ Μωϋσῆς παρεκάλεσεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν, Κάμε εἰς τὸν ἑαυτὸν σου ὄφιν φλογερὸν, καὶ βάλε αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον· καὶ πᾶς ὅστις ἐδαγκάσθῃ, ὅταν κυττάξῃ εἰς αὐτόν, θέλει ζῆσει. Καὶ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς ὄφιν χάλκινον, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν ἐπάνω εἰς ξύλον· καὶ ἐὰν ὄφιν ἐδάγκανε τινὰ, αὐτὸς ἐζοῦσεν ὅταν ἐκύτταζε τὸν χάλκινον ὄφιν.—Ἀριθ. κά. 6—9.

Ἡ ζωηρὰ αὕτη εἰκὼν τῆς ἐλευθερώσεως ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ παλαιοῦ ὄφως εἶναι τύπος σημαντικὸς τοῦ Μεγάλου ἡμῶν Λυτρωτοῦ, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐφάνερωσε.

Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν εἰς τὴν ἔρημον, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὅστις πιστεύει εἰς αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.—Ἰωάν. γ'. 14, 15.

Ἀλλὰ τὸ μνημόσυνον τοῦτο τῆς θαυμασίας τῶν ἀπαλλαγῆς ἔγινε μετὰ ταῦτα παγίς πρὸς τοὺς εἰδωολάτρους Ἰουδαίους· καθότι κοινοτάτη δεισιδαιμονία οὐχὶ μόνον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ κατ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν, ἦτον ἡ ἐκ φόβου λατρεία τῆς ἀρχῆς τοῦ κακοῦ ὑπὸ τὸ εἶδος τοῦ ὄφως. Εἶναι δὲ τῶν ἀδυνάτων νὰ ἐννοήσωμεν τὸ αἷτιον λατρείας τόσοις αἰσχυρὰς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ τόσοις ἀσυμβιβάστου μὲ πᾶσαν ὑπαγόρευσιν τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἢ τοῦ φυσικοῦ αἰσθήματος, ἄλλως πως εἰμὴ συνδέοντες αὐτὴν μὲ τὰς παραδόσεις περὶ τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἔχνη τῆς ὁποίας εὐρίσκονται εἰς τὰς μυθολογίας ὅλων τῶν ἀρχαίων ἔθνων. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐλάτρευον τὸν χαλκοῦν ὄφιν, ὅτε κατέπεσον εἰς τὴν εἰδωολατρείαν, ἣτις εἶχεν ἤδη σταθῆν τὸσον ὀλέθριος εἰς τοὺς ἀδελφούς των, τὰς δέκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐκ τῆς γενικῆς ἀμελείας τῶν ἱερῶν πραγμάτων, πιθανὸν ὅτι οἱ πλείστοι καὶ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ εἶχον λησμονήσῃ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν σημασίαν τῆς καθιερωμένης εἰκόνας, καὶ ἀσμένως ἔδραζαν τὴν εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐν τῷ ἁγιαστηρίῳ διατήρησίς της, νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν μανιώδη αὐτῶν ἐπιρρῆπειαν πρὸς τὰς δεισιδαιμονίας τῶν περικύκλων ἔθνων. Διὰ τοῦτο καὶ κατέστρεψε τὸν χαλκοῦν ὄφιν ὁ καλὸς βασιλεὺς Ἐζεκίας, ὅτε ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν ἀπὸ τὰ εἰδωλα, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀνεγερθῆν κατὰ τὸ μακρὸν τῆς διαφθορᾶς διάστημα τὸ προηγηθὲν τῆς ἀναβάσεως αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Δαβίδ.

Αὐτὸς ἐσήκωσε τοὺς ὑψηλοὺς τόπους, καὶ ἐσύντριψε τὰ ἀγάλματα, καὶ κατέκοψε τὰ ἄλση, καὶ κατελέπτυνε τὸν χάλκινον ὄφιν, τὸν ὁποῖον εἶχε κάμειν ὁ Μωϋσῆς· διότι ἔως εἰς ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐθυμιάζαν εἰς αὐτόν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νεουσθάν. Δ'. Βασιλ. ιη'. 4.

Νεουσθάν σημαίνει "κοιμάτιον χαλκοῦ" ἔδωκε

δὲ τὸ περιφρονητικὸν τοῦτο ὄνομα εἰς τὸ εἶδωλον ὁ Ἐζεκίας, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἀφοῦ ὁ χάλκινος ὄφιν ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε τὴν κατασκευὴν του, δὲν εἶχεν ἀγιότητα ἢ σημαντικότητα μᾶλλον παρ' οἷονδ' ἕποτε ἄλλο κομμάτιον μεταλλοῦ.

Ἀφοῦ οἱ Ἰσραηλῖται ἐνίκησαν τοὺς Ἀμορραίους καὶ διαφόρους ἄλλας πολεμικὰς φυλάς, φόβος ἐπέπεσεν εἰς τὰ περικύκλω ἔθνη, καὶ ὁ Βαλάκ, βασιλεὺς τοῦ Μωάβ, ἐμίσθωσε τὸν προφῆτην τῶν Μαδιανιτῶν Βαλαάμ νὰ καταρασθῇ αὐτούς. Ἄλλ' ὁ Βαλαάμ, βιασθεὶς ὑπὸ τῆς Παντοκράτορος δυνάμεως, ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλῃ τὰ λόγια τῆς ἀρχῆς εἰς εὐλογίαν, καὶ νὰ εὐλογήσῃ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ὁ ἀχρεῖος ὅμως προφῆτης εὐρῆκεν ἄλλα μέσα δραστηριώτερα πρὸς βλάβην τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους· καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ ὁ Βαλάκ διεύθυνε τοὺς ὑπηκόους του νὰ πανηγυρίσωσι τὴν ἑορτὴν τοῦ Βεελφεγὼρ, ἥτοι τοῦ Εἰδώλου τῆς Ἀσελγείας, ἡ λατρεία τοῦ ὁποίου συνίστατο εἰς τὰς πλεον μισαρὰς καὶ ἀκολάστους τελετὰς, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν, ὑπὸ διαφόρους μορφάς, ὅχι μόνον ἀνείχοντο, ἀλλὰ καὶ ἐνεθάρρυνον τὰ πλεῖστα τῶν ἀρχαίων ἔθνων, καὶ ἀφοῦ μάλιστα εἶχον ἀρκετὰ προοδεύσειν εἰς τὸν πολιτισμόν. Οἱ Ἰσραηλῖται πιθανὸν ὅτι εἶχον γνωρίσειν ἐν Αἰγύπτῳ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς εἰδωλολατρείας· καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκλιναν εἰς τὰς προτάσεις τῶν θυγατέρων τοῦ Μωάβ, αἵτινες εἶχον σταλθῇν νὰ τοὺς σαγηνεύσωσι.

Καὶ αὗται ἐπροσκάλεσαν τὸν λαὸν εἰς τὰς θυσίας τῶν θεῶν των· καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς, καὶ ἐπροσκύνησε τοὺς θεοὺς αὐτῶν. Καὶ ἐπροσκολλήθη ὁ Ἰσραὴλ εἰς τὸν Βεελφεγὼρ, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Κυρίου παρωξύνθη ἐναντίον τοῦ Ἰσραὴλ.—Ἀριθ. κβ. 2, 3.

Ἡ ἄμεσος παιδεία τῶν χειροτέρων παιστῶν ἀπέτρεψε τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Κυρίου· ὁ ψευδοπροφῆτης Βαλαάμ ἐφονεύθη μετ' ὀλίγον ἔπειτα, ὁμοῦ καὶ πληθὺς Μαδιανιτῶν, οἵτινες συνηνώθησαν ὥστε νὰ φέρωσι τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς τὸ βαρὺ τοῦτο ἔγκλημα.

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποστασίαν ταύτην ὁ Μωϋσῆς ἀπαριθμήσας τὸν λαόν, δὲν εὐρῆκε ζωντανὸν κἀνένα τῶν ἐξεληθόντων ἐκ τῆς Αἰγύπτου εἰμὴ ἑαυτὸν, τὸν Ἰησοῦν Ναυῆ, καὶ τὸν Χάλεβ· ἔκαμε τότε τοὺς ἀναγκαίους κανονισμοὺς περὶ τῆς διανομῆς τῆς γῆς Χαναάν μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν, καὶ τελειώσας οὕτω τὴν νομοθεσίαν του, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος Νεβώ, μίαν τῶν ὑψηλοτάτων κορυφῶν τῆς σειρᾶς τῶν Ἀβαρίμ, ὅθεν ἐπέβλεψεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὅπου ἦτον ἀπηγορευμένος νὰ εἰσέλθῃ. Ἀντὶ δὲ νὰ γογγύξῃ περὶ τούτου, ταπεινοφρόνως ἐξήτησεν ὁδηγίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου του.

Καὶ ἐλάλησεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν Κύριον, λέγων, Ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων πάσης σαρκὸς, ἄς διορίσῃ ἄνθρωπον ἐπάνω εἰς τὴν συναγωγὴν, ὁ ὅποιος νὰ ἐκβαίνειν ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ὁ ὅποιος νὰ ἐμβαίνειν

ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ὁ ὅποιος νὰ τοὺς ὀδηγῇ ἔξω, καὶ ὁ ὅποιος νὰ τοὺς φέρῃ μέσα· ὥστε νὰ μὴν ᾔναι ἡ συναγωγὴ τοῦ Κυρίου ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.—Ἀριθ. κζ'. 15-17.

Ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ ἐκλέχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς γῆς Χαναάν· ἰδοὺ δὲ τίνι τρόπῳ ἐχειροτονήθη διὰ τὸ νέον ἔργον του.

Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Μωϋσῆν, Πάρε μαζὴ σου τὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ναυῆ, ἄνθρωπον εἰς τὸν ὅποιον εἶναι τὸ πνεῦμα, καὶ βάλε τὴν χειρὰ σου ἐπάνω εἰς αὐτόν· καὶ παράστησέ τον ἔμπροσθεν τοῦ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔμπροσθεν ὅλης τῆς συναγωγῆς, καὶ δὸς εἰς αὐτὸν διαταγὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ θέλεις θέσει ἐπάνω εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν δόξαν σου, διὰ νὰ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν ὅλη ἡ συναγωγὴ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ θέλει παρασταθῇ ἔμπροσθεν τοῦ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, ὅστις θέλει ἐρωτήσῃ δι' αὐτὸν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Οὐρίμ ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου· κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ θέλουν ἐκβαίνειν, καὶ κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ θέλουν ἐμβαίνειν, αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ μαζὴ μετ' αὐτόν, καὶ ὅλη ἡ συναγωγὴ. Καὶ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς, καθὼς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Κύριος· καὶ ἔλαβε τὸν Ἰησοῦν, καὶ παρέστησεν αὐτὸν ἔμπροσθεν Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔμπροσθεν ὅλης τῆς συναγωγῆς. Καὶ ἔθεσε τὰς χειρὰς του ἐπάνω εἰς αὐτόν, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαταγὰς, καθὼς ἐπρόσταξεν ὁ Κύριος διὰ χειρὸς τοῦ Μωϋσέως.—Ἀριθ. κζ'. 18-23.

Εἰς Δευτερονόμιον, κεφ. ιη. 15, λέγει ὁ Μωϋσῆς, Κύριος ὁ Θεός σου θέλει ἀναστήσει εἰς σὲ Προφῆτην ἀπὸ τῶ μέσον σου, ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς σου, ὡσὰν ἐμέ· εἰς αὐτὸν θέλετε ὑπακούει. Καθ' ὅλα ὅσα ἐπεθύμησες ἀπὸ Κυρίου τὸν Θεόν σου εἰς Χωρήβ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς συνάξεως, λέγων, Ἄς μὴν ἑξανακούσω τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου, μηδὲ νὰ ἴδω πλεον τὸ μέγα τοῦτο πῦρ, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνω.

Οἱ νεώτεροι Ἰουδαῖοι βεβαιοῦν ὅτι ἡ προφητεία αὕτη ἐπληρώθη, ὅτε διορίσθη ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ ὡς διάδοχος τοῦ Μωϋσέως· ἀλλ' ἂν θεωρήσωμεν προσεκτικῶς τὴν δηλοποίησιν τοῦ Θεοῦ τὴν γενομένην τὸν καιρὸν τοῦ διορισμοῦ του, θέλομεν ἰδεῖν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ ὅχι μόνον ἦτο κατώτερος τοῦ Μωϋσέως, ἀλλὰ καὶ τῶν πλειοτέρων προφητῶν, καθότι ὤφειλε νὰ προστρέχῃ εἰς τὰ Οὐρίμ καὶ Θουμμὶμ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ, ἐνῷ ὁ Μωϋσῆς ὡμίλει εἰς τὸν Θεόν “πρόσωπον κατὰ πρόσωπον.” Τῶνόντι, ὁ Ἰησοῦς Ναυῆ δὲν ἤμπορε κατ' οὐδέναν τρόπον νὰ ὀνομασθῇ κυρίως προφῆτης, διότι καὶ αὐτὸς ὑπέκειτο εἰς διεύθυνσιν, καὶ ἐλάμβανε πᾶσαν ἀποκάλυψιν τοῦ Θεοῦ θελήματος διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ ἀρχιερέως.

Ὁ Μωϋσῆς, ἐκπληρώσας οὕτω ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, διεύθυνε πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ ποιητικὴν καὶ φιλόστοργον ἐπανάληψιν τῶν χορηγηθέντων

εἰς αὐτοὺς ἀγαθῶν, καὶ τῶν καθηκόντων ὅσα ὤφειλον εἰς τὸν Εὐεργέτην των. Ἀπέθανε δὲ ἑκατὸν εἰκοσι ἐτῶν ἡλικίας· “οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ δὲν ἦσαν ἡμαυρωμένοι, οὐδὲ ἡ δύναμις αὐτοῦ ὀλιγοστευμένη.” Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐκρύφθη ἐπιμελέστατα, διὰ νὰ μὴ γένη εἰδωλολατρείας ἀντικείμενον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας. Τοῦτο αἰνίττεται ὁ Ἀγ. Ἰούδας εἰς τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τινὰ παράδοσιν κοινὴν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων.

Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν, Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος. (Ἰούδα 9.)

Ἀναμφιβόλως, ἄνθρωποι οἵτινες ἐλάτρευον τὸν χάλκινον ὄφιν, ἤθελον δεῖξιν τοῦλάχιστον ἴσον σεβασμὸν πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὸν τάφον τοῦ μεγάλου νομοθέτου των, ἂν ἀμφοτέρα δὲν εἶχον κρυφθῇ διὰ τῶν φρονίμων προφυλάξεων τῆς Προνοίας.

Εἰς τὴν ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ.

Προσευχὴ! μυστηριώδης φωνὴ εἶσαι τῆς καρδίας,
Οὐρανὸν καταβᾶσα ἀδελφὴ τῆς μετανοίας,
Ἀποκάλυψις, τοῦ κόσμου τοῦ νοητικοῦ ἡ θύρα·
Σὺ τὴν νοερὰν τῶν ὄντων κλίμακα ὑποδοσκάζεις,
Σὺ εἰς τὸν Δημιουργόν μας τὰς ψυχὰς ἀναδιβάσεις,
Κ' εἰς τὴν κεντρικὴν ἐστὶν ἀποστέλλεις τὸν σπινθῆρα.

Διὰ σοῦ δὲ θελημαμένος ἀνακουφίσιν εὐρίσκει,
Διὰ σοῦ ἡ ἁμαρτία ἐναρέτως ἀποθνήσκει,
Σὺ τὸν τάφον περισκέπεις, σὺ παρηγορεῖς τὸν ζῶντα·
Σὺ τῆς νοερᾶς κιθάρας ἤχος νοερὸς ὑπάρχεις·
Σὺ τῶν λογικῶν πλασμάτων οὐσα μόνῃ κυριάρχεις
Μὲ τὸν ἄκτιστόν μας Πλάστην τὰ κτιστὰ συνδέεις ὄντα.

Προσευχὴ! τοῦ ῥόδου εἶσαι ἡ ἀθῶα εὐωδία,
Ἡ ἐαρὶνῆς ἡμέρας ἡ εὐχάριστος πρωΐα,
Ἡ ἀκτὶς ζωογονοῦσα, ἡ δὲ ζέφυρος δὲ πνέων.
Ἐρεθίζεις γλυκὺ δάκρυ ἐκ μικρῶν διαλειμμάτων,
Ὡς ὁ ἀνέμος τοὺς κόμβους τῶν παρθενικῶν ὑδάτων
Ἀπὸ κάλυκας τοὺς κοίλους ἐκτινάσσει τῶν ἀνθρώπων.

N. Σ.

ΚΑΙ τὰ κάλλιστα τῶν πραγμάτων, διὰ τῆς καταχρήσεως, γίνονται δεινὰ· ἀπ' ἐναντίας δὲ, τὰ χειρίστα, ὅποταν καλῶς αὐτὰ μεταχειρίζομεθα, γίνονται ἀγαθὰ. Εὐγλωττία πρὸς ἀπάτην χρησιμεύουσα, εὐφυΐα πρὸς δικαίωσιν τῆς πλάνης, σωματικὴ δύναμις πρὸς φόνον, ἐξουσία εἰς τὸ καταδυναστεύειν, εὐποληφία εἰς τὸ ὑποκρίνεσθαι, εἶναι ὅλα πονηρά. Καὶ αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ μάχαιρα τοῦ πνεύματος, ἥτις, ἂν δὲν φονεύσῃ τὰς κακίας μας, θανατόνει τὰς ψυχὰς μας. Ἐκ τοῦ ἐναντίου, δηλητήρια φάρμακα χρησιμεύουν εἰς τὴν ἱατρικὴν, καὶ θλίψεις καὶ ἁμαρτίαι, διὰ τῆς καλῆς μεταχειρίσεως, ἀποβαίνουν ἐπικερδεῖς ὡς οὐδὲν ἄλλο. Αἱ λέξεις εἶναι ὡς τὰς ἐκλαμβάνομεν, καὶ τὰ πράγματα ὡς τὰ μεταχειρίζομεθα. Ὑπάρχουσι καὶ ἀγαθὰ ἐπικατάρτα.

ΤΟ ἐπόμενον ἄρθρον μᾶς ἐπεμψε Χίος ἔμπορος διατρίβων ἐν Ταυρίδῃ.

ΓΕΩΛΟΦΟΙ Εἰς ΠΕΡΣΙΑΝ.

Εἰς διάφορα μέρη τῆς Περσίας ὑπάρχουν πλεῖστα γεώλοφα, ἢ ἀναχώματα, ὀνομαζόμενα κοινῶς ἀπὸ τοὺς Πέρσας Τεπέ· τούτεστι κορυφαί. Ἐν γένει εἶναι τοποθετημένα ἐν τῷ μέσῳ ἀχανῶν πεδιάδων καὶ κοιλάδων, καλλιεργημένων ἢ καὶ ἀκαλλιεργήτων, οὐδεμίαν ἔνωσιν ἔχοντα μὲ τὰς περὶ βουνῶδεις σειράς, καὶ κάποτε μάλιστα μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων διεστώτα. Ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς παντελοῦς ἀπομονώσεως των ἐμπορεῖ τις εὐλόγως νὰ εἰκάσῃ, ὅτι κατεσκευάσθησαν τεχνητῶς εἰς ἐποχὴν τινὰ ἀρχαιοτάτην, ἄδηλον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ σκοπῷ τὸν ὁποῖον ἀποσιωπᾷ μὲν ἡ ἱστορία, ἀλλὰ δυνάμεθα ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ μαντεύσωμεν ἀπ' ὅσα γινώσκουμεν περὶ τῶν ἡθῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐθίμων τῶν παλαιῶν κατοίκων τῆς Περσίας. Τὰ πεδία, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων σῶζονται τὰ εἰρεπία τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Ραγῶν, πλησίον τῶν Κασπίων Πυλῶν, γέμουν ἀπὸ τοιαῦτα γεώλοφα. Αἱ δὲ ἐκτεταμέναι καὶ γονιμώταται κοιλάδες τοῦ Σελμᾶς καὶ Οὐρμίας, — ἔχουσαι διάφραγμα μόνον μικρὰν ἀδιάσπαστον ζώνην λόφων, ἥτις φαίνεται εἰς τῶν πολυαρίθμων κλάδων τῆς μεγάλης σειρᾶς τῶν Ὀρέων τῆς Καρδουχίας, — αἱ δύο αὗται λέγω κοιλάδες, τὰς ὁποίας ἔχομεν πολλὰ διδόμενα διὰ νὰ θεωρῶμεν ὡς κέντρον τῆς παλαιᾶς Χαλδαίας, περιέχουν ὑπὲρ τὰ 20 γεώλοφα, μεγέθους διαφόρου, ἐπίσης αξιοπαρατήρητα καὶ διὰ τὸ πυραμοειδὲς σχῆμά των, καὶ διὰ τὴν θέσιν αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας φυλάττει ἀκόμη ὁ λαὸς πρὸ ἀμνημονεύτου καιροῦ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐγέρσεώς των. Αὐτὰ εἶναι διὰ τὸν περιέργον περιηγητὴν, τὸν ὁδοιποροῦντα ἀναμέσον τοσούτων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων, τόσον μᾶλλον πολῦτιμα καὶ ἄξια τῆς ἐξερρνήσεώς του, ὅσον εἶναι σπάνια τὰ ἀρχαιολογικὰ ὑπομνήματα εἰς τὴν Ἀτροπάτιον Μηδίαν, ὀνομαζομένην σήμερον Ὀζερμπεϊζάν· μολονότι γνωρίζομεν ὅτι ἡ χώρα αὕτη ἔδωκεν ἀρχὴν εἰς τὴν πυρολατρείαν, καὶ παρίσταται εἰς τὰ χρονικά τῆς Περσίας ὡς ἡ κλεινοτέρα ἀπασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ μεγάλου τούτου βασιλείου.

Ἐπεσκέφθη πληθος τοιούτων γεωλόφων εἰς διαφόρους χώρας τῆς Περσίας. Ὅλα μὲν, μάλιστα δὲ τὰ ἐν ταῖς κοιλάσι τοῦ Σελμᾶς καὶ Οὐρμίας, πατρίδος τοῦ Ζωροάστρου, κατὰ τὸ γενικώτερον φρόνημα, μ' ἐνησχόλησαν ἐξαιρέτως, καὶ μὲ παρικήνησαν νὰ προτείνω εἰς ἐμαυτὸν τὰς ἀκολούθους ἐρωτήσεις.

Α'. Διὰ ποῖον σκοπὸν κατεσκευάσθησαν;

Β'. Ποία ἡ ἐποχὴ κατ' ἣν ἤρχισαν νὰ χρησιμεύωσι καὶ νὰ ἀνεγείρωνται;

Γ'. Ποία ἡ ἐποχὴ κατ' ἣν ἐξέλειψε τὸ ἔθος τοῦ ἀνεγείρειν, ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, τοῦ ἐπισωρεῖν τοσαύτην ποσότητα γῆς, ὥστε νὰ σχηματίσῃ λόφους, εἰς πολλὰ μέρη πολλῶν ποδῶν ὕψος ἔχοντας;

Τὰ προβλήματα ταῦτα μένουσι εἰς τὰς ἱστορίας ἄλυτα, καὶ οἱ τῶν περιηγητῶν συμπερασμοὶ δὲν ἀρκούν